

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Directoraat Generaal
Curatieve Zorg
Directie Curatieve Zorg
Team B

Ontworpen door
(10)(2e)

(10)(2e)

M (10)(2e) (10)(2e)
(10)(2e) @minvws.nl

Datum
7 mei 2020

Kenmerk

Zaaknummer

nota

(ter voorbereiding van een overleg)

Betreft	Overleg met Long Alliantie Nederland over de optimale behandeling en ondersteuning van patiënten na doormaking van Covid-19
Vergaderdatum en -tijd	7 mei 2020 09:30-10:15
Vergaderplaats	Kamer Van Rijn

Paraaf directeur

1 Aanleiding en doel overleg

Long Alliantie Nederland (LAN) heeft verzocht met u in overleg te gaan om te spreken over de behoefte van patiënten met Covid-19 aan revalidatie, behandeling en ondersteuning om het leven weer zo goed mogelijk op te kunnen pakken. LAN wil graag met u bekijken hoe zij kunnen helpen om alle nodige maatregelen/activiteiten effectief, doelmatig en in samenhang in te zetten.

2 Deelnemers overleg

Long Alliantie Nederland:

(10)(2e) Dorp (voorzitter LAN)
(10)(2e) (2e) van Longfonds over coronaplein.
(10)(2e) Longarts, ook aangesloten bij revalidatiezorgcentra
(10)(2e) kan inbellen (huisarts)

Alles wat met longen te maken heeft zit in de vereniging. Pharma zit in de tweede schil, maar zijn geen beleidmakers. Zitten wel in het team. Nemen het hele veld mee. Als LAN het vindt, dan vindt het hele veld het.

Acties:
Zorgpaden
Deelname preventieakkoord.

Bespreekpunten:

Corona patiënten – vetretpunt is longen. Primair longziekte en daaraan gerelateerde problemen. Patiënten zijn voornamelijk thuis. Zo snel mogelijk revalideren. Coronalongplein digitaal platform. Wordt data verzameld van patiënten. Proactief via huisarts en wijkverpleegkundige signaleren wat nodig is.

**Directoraat Generaal
Curatieve zorg**
Directie Curatieve Zorg
Team B

Kenmerk

Motie (10)(2e) Kwartiersmakerschap aan LAN, zodat zij het coronalongplein kunnen gebruiken. Willen het digitaal houden en niet fysiek. Hebben middelen en mogelijkheden om het uit te breiden. Data verzamelen. Waar beroepsgroepen op zijn aangesloten. Eén website voor de patiënt.

Bekostiging integraal/ zorgstandaard: CALD zorgstandaard. Begin juni van voorlopig zorgstandaard gereed. Integrale benadering. De uiteindelijke zorgstandaard hopen ze in september klaar te hebben. Financiering voor het ontwikkelen van de zorgstandaard. Bekostiging van de zorg. Bekostiging via de verschillende disciplines. Willen een integrale bekostiging. Betaaltitels zodanig dat HA bijvoorbeeld fysio kan inschakelen. Zouden een proef willen doen met integrale bekostiging. Willen ook kosteneffectief. Vanuit gezamenlijke revalidatieplan en daarop sluitende bekostiging:

Drie profielen:

- Licht
- Zwaar
- Personen ertussenin

Toegang revalidatiecentra:

MSRZ, GRZ,

Bij zorginstituut discussie over evidence based werk van revalidatiecentra. Wat kunnen ze betekenen? Kennis delen en behandelen van patiënten. Willen af van discussie van ZIN. PRACTISE based medicine. Revalidatiecentra zijn verbonden aan LAN. Sociaal, psychisch en fysiek. Inzetten op behoefte. Kenniscentra longrevalidatiecentra is lid van LAN. Revalidatiecentra die niet gespecialiseerd zijn daar moet kunnen naartoe. Kennis delen. LAN heeft ook inzicht in de capaciteit, maar meer kennis van de behoefte. Voeding, beweeg, stukje preventie.

VWS:

(10)(2e) (MT-lid directie CZ)

(10)(2e) (beleidsmedewerker CZ)

3 Te bespreken punten

- 1) Hoe kan de revalidatie, behandeling en ondersteuning van Covid-19 patiënten optimaal worden georganiseerd?
- 2) Waar kan LAN een bijdrage aan leveren?

4 Advies en toelichting

Toelichting revalidatiezorg/nazorg voor patiënten met Covid-19

Beroepsgroepen en beroepsverenigingen zijn hard bezig om de nazorg van patiënten met Covid-19 vorm te geven en te organiseren. Hierbij is inzicht in de zorgbehoefte van de patiënt en voldoende capaciteit in de verschillende revalidatietrajecten van groot belang.

Om de zorgpartijen te ondersteunen onderneemt VWS een aantal acties:

1. ZonMw coördineert de totstandkoming van een multidisciplinaire handreiking voor revalidatie/nazorg voor patiënten met Covid-19 en sluit hierbij aan bij de stappen die veldpartijen zelf al hebben gezet. Uit dit traject moet ook blijken welke patiëntgroepen er zijn en welke zorgbehoefte zij hebben. ZonMw heeft LAN gevraagd een offerte in te dienen om als veldpartij hierin het voortouw te nemen, onder regie van ZonMw. Deze keuze is gemaakt omdat de LAN al heel actief is op dit vlak.
2. Zorginstituut adviseert VWS of de aanspraak in de Zvw voor de eerstelijns paramedische zorg passend is om de revalidatiezorg voor patiënten met Covid-19 op een goede manier te kunnen bieden.

Directoraat Generaal
Curatieve zorg
Directie Curatieve Zorg
Team B

Kenmerk

Ook onderzoekt de NZa of er voldoende capaciteit is voor revalidatiezorg, welke patiëntenstromen (inclusief aantallen) er zijn en of er regie nodig is bij de verdeling hiervan. De NZa doet dit in afstemming met de activiteiten die ZonMw coördineert. Ook onderzoekt de NZa of de huidige bekostiging voldoende ruimte biedt om de juiste (na)zorg op de juiste plek te bieden.

De IGJ inventariseert de actuele situatie in revalidatieklinieken met betrekking tot klinische medisch specialistische revalidatie (MSR), waarbij onder andere wordt gekeken naar de huidige situatie MSR die wordt geleverd aan post IC Covid-19 patiënten, wat de verwachting is in de toestroom van patiënten en naar de voorbereidingen die zijn en worden getroffen.

Politieke aspecten

In het coronadebat van 7 mei hebben (10)(2a) (D66) en (10)(2a) (SP) een motie ingediend waarin ze het kabinet verzoeken te bezien hoe vraaggerichte nazorg kan worden ingericht voor post-Covid-19 patiënten waarbij zorg, begeleiding en onderzoek worden gecombineerd, en hierin de ervaringen van onder meer Q-support en het Longfonds mee te nemen.

Punten die LAN zal kunnen inbrengen

- 1) LAN wil met hun kennis en ervaring van de veldpartijen (patiënten, zorgverleners, onderzoekers en het bedrijfsleven) een bijdrage leveren aan de optimale behandeling en ondersteuning van patiënten na corona. Zo heeft de LAN:
 - a) een start gemaakt met het ontwerpen van een zorgstandaard voor Covid-19 patiënten
 - b) een coronalongplein ingericht voor patiënten en zorgprofessionals (www.coronalongplein.nl).
 Mogelijk dat LAN aangeeft nog meer activiteiten te willen gaan doen.
- 2) LAN geeft aan dat er onvoldoende revalidatiecapaciteit is en dat het geven van fysiotherapie niet makkelijk naar behoeften blijkt in te vullen.

Advies

Ad. 1a

Waardering uitspreken voor LAN dat ze bezig zijn met een zorgstandaard. Aangeven dat ZonMw dit waardeert door de LAN te vragen het voortouw te nemen, onder regie van ZonMw, in het maken van de handreiking (in opdracht van VWS), samen met andere relevante veldpartijen en Zorginstituut. Aangeven dat het voor VWS belangrijk is dat JZOJP en doelmatigheid van zorg als uitgangspunten dienen en ook dat alle

relevante veldpartijen en beroepsgroepen actief bij dit traject betrokken worden (dus ook de partijen die zelf nog niet vooroplopen, zoals de huisartsen). VWS hecht eraan dat zorgverzekeraars vanaf het begin betrokken zijn bij het opstellen van de handreiking. Eventueel kunt u de rol van het Zorginstituut benoemen: de kwaliteitsraad kan indien partijen niet tot consensus komen een bindend advies geven. Hierover worden bij de start van het traject afspraken gemaakt.

Directoraat Generaal
Curatieve Zorg
Directie Curatieve Zorg
Team B

Kenmerk

Ad. 1b

Waardering uitspreken voor dit initiatief.

Bij mogelijk extra naar voren gebrachte activiteiten of aanbod van inzet: Waardering uitspreken voor het aanbod.

- Zou LAN concreet kunnen aangeven waaraan ze een bijdrage kunnen leveren? En hoe ze dat voor zich zien?
- Zijn er nog zaken waarbij VWS (dan wel ZonMw, NZa, IGG) kan helpen?

Ad 2.

Het is de verwachting dat het aantal patiënten dat gaat revalideren de komende weken zal toenemen.

- Heeft LAN concrete signalen waar er knelpunten op zullen treden?

De NZa inventariseert of er voldoende capaciteit is voor revalidatiezorg, welke patiëntenstromen (inclusief aantallen) er zijn en of er regie nodig is bij de verdeling hiervan. De NZa doet dit in afstemming met de activiteiten die ZonMw coördineert. Waar nodig neemt de NZa, eventueel via ZonMw, contact op met veldpartijen om extra informatie in te winnen.

Het is wenselijk dat er meer inzicht komt welke zorg nodig is voor welke patiënten, bijvoorbeeld op het gebied van fysiotherapie.

- Heeft LAN concrete signalen waar er knelpunten op zullen treden? Betreft het de aanspraak voor eerstelijns fysiotherapie, de capaciteit of de beschikbare kennis/ervaring van fysiotherapeuten?

Het Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie (KNGF) heeft een standpunt gepubliceerd met aanbevelingen voor fysiotherapie bij patiënten na ontslag uit het ziekenhuis of patiënten die Covid-19 hebben doorgemaakt in de thuissituatie. Het KNGF is ook nauw betrokken bij de activiteiten van de LAN. Het standpunt heeft het KNGF per brief aan u toegezonden, met daarin ook de boodschap dat zij de bestaande aanspraak voor fysiotherapie in de Zvw niet voldoende vinden aansluiten op wat patiënten nodig hebben. Zo vindt het KNGF het problematisch dat patiënten na ziekenhuisopname de eerste 20 behandelingen zelf moeten betalen. Ook vraagt het KNGF of er een oplossing kan komen voor patiënten die niet opgenomen zijn geweest, omdat zij waarschijnlijk überhaupt geen aanspraak kunnen maken op fysiotherapie binnen de Zvw. Om helder te krijgen of de aanspraak voor paramedische zorg in de Zvw voldoende is, heeft u het ZIN gevraagd om hierover een advies uit te brengen. Het ZIN zal dit op korte termijn doen en relevante veldpartijen in het proces betrekken.

Het ZIN heeft op ambtelijk niveau aangegeven zich zorgen te maken over de aansluiting tussen de opdracht die LAN, via ZonMw, gaat uitvoeren (het opstellen van de handreiking) en de adviesvraag aan het ZIN. Het ZIN heeft VWS opgeroepen om voldoende 'tegenkracht' te organiseren bij het opstellen van de handreiking, zodat de zorg die in de handleiding beschreven wordt ook doelmatig is. Het risico bestaat dat er een groot verschil zal zijn tussen de zorg die de handreiking beschrijft en het advies dat het ZIN over de aanspraak zal geven. Het ZIN heeft VWS daarom ook verzocht een bestuurlijk overleg te organiseren tussen LAN, ZonMw, ZIN en VWS om aan de voorkant van de trajecten al over deze risico's te spreken en afspraken te maken over wat er in zo'n geval gebeurt. Dit gesprek zal een vorm van verwachtingsmanagement richting LAN zijn dat (het advies over) de aanspraak niet automatisch de handreiking zal volgen. VWS zal dit bestuurlijk overleg op korte termijn organiseren. Het gesprek is op dit moment nog niet aangekondigd bij de LAN.

Directoraat Generaal
Curatieve zorg
Directie Curatieve Zorg
Team B

Kenmerk

(10)(2e)

(10)(2e)